

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu märgistamise kohta“**(COM(2022) 659 final – 2022/ 0390(COD))**

(2023/C 140/09)

Raportöör: **Arnaud SCHWARTZ**

Konsulteerimistaotlus	Euroopa Liidu Nõukogu, 8.12.2022
Õiguslik alus	Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2
Vastutav sektsioon	põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektsioon
Vastuvõtmine sektsioonis	10.1.2023
Vastuvõtmine täiskogus	24.1.2023
Täiskogu istungjärk nr	575
Hääletuse tulemus (poolt/vastu/erapooletuid)	187/0/4

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tunnustab määruse ettepanekut mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu märgistamise kohta ning kutsub üles seda kiiresti vastu võtma, et tagada järjepidevus nõuetega, mis kehtisid enne mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist käsitleva uue määruse jõustumist ⁽¹⁾.

1.2. Komitee on seisukohal, et lemmikloomatoidu sektoril on oma osa Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamisel ning et need uued märgistamismeetmed võimaldavad sektorit arendada ja tugevdada, müües ühelt poolt tooteid tarbijatele, kes pööravad tähelepanu oma ostude mahepõllumajanduslikule päritolule, ning võimaldades teisalt luua lisaväärtust mahepõllumajanduslikele kõrvalsaadustele. Seega on sektoril võimalik panustada – kuigi pigem piiratud ulatuses – sellesse, et 2030. aastaks moodustaks mahepõllumajandusmaa 25 % kogu ELi põllumajandusmaast, nagu on ette nähtud strateegias „Talustaldrikule“ ja bioloogilise mitmekesisuse strateegias ning ELi mahepõllumajandusliku tootmise arendamise tegevuskavas.

1.3. Komitee julgustab komisjoni ja Euroopa Liidu institutsioone seda uut määrust ja selle eesmärke tutvustama, et veelgi suurendada tarbijate nõudlust mahepõllumajanduslike toodete järele ja usaldust selliste toodete vastu.

1.4. Arvestades, et lemmikloomatoitu on mõeldud müügiks tarbijatele, soovib komitee kaasata sektori toiduainete kestlikkust käsitlevasse seadusandlikku töösse sellistes küsimustes nagu kestlike toiduainete märgistamine, toodete keskkonnatoime ja kestlik pakendamine, ning sektoriga selle osas konsulteerida ⁽²⁾.

2. Kontekst

2.1. Mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist käsitleva uue ELi määruse ⁽³⁾ jõustumisega 1. jaanuaril 2022 kehtestati ranged mahepõllumajandusliku toidu, sööda ja lemmikloomatoidu märgistamise nõuded. Kui varem võis riiklike eeskirjade või erasektori standardite alusel lemmikloomatoitu, eelkõige kassi- ja koeratoitu, märgistada mahepõllumajanduslikuna ka juhul, kui kõik põllumajanduslikud koostisosad ei olnud mahepõllumajanduslikud, siis alates 1. jaanuarist 2022 ei ole sedalaadi märgistamine enam võimalik.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Kestliku toidu märgistamise raamistiku loomine, et anda tarbijatele võimalus teha kestlike toiduvalikuid“ (omaalgatuslik arvamus) (ELT C 75, 28.2.2023, lk 97).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1).

2.2. Seepärast avaldas Euroopa Komisjon 28. novembril 2022 määruse ettepaneku mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu märgistamise kohta,⁽⁴⁾ et kehtestada lemmikloomatoidu märgistamise erieeskirjad. Eesmärk on võimaldada lemmikloomatoitu, eelkõige kassi- ja koeratoitu, märgistada Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logoga, kui toit vastab ELi seadusandja määratletud rangetele kriteeriumidele.

2.3. Mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu jaoks väljapakutud märgistamiseeskirjad vastavad toidu suhtes kehtestatud märgistamiseeskirjadele: selleks et lemmikloomatoitu tohiks märgistada mahepõllumajanduslikuna ja et see saaks kanda Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo, peab vähemalt 95 % toote põllumajanduslike koostisosade kaalust olema mahepõllumajanduslik (kui see jääb alla 95 %, tohib viidet mahetootmisele kasutada üksnes koostisosade loetelus seoses mahepõllumajanduslike koostisosadega, nii et mahepõllumajanduslike koostisosade kogusisaldus märgitakse proportsionaalselt põllumajanduslike koostisosade üldkogusega).

3. Üldised märkused

3.1. Komitee kordab oma toetust ELi mahepõllumajandusliku tootmise arendamise tegevuskavale,⁽⁵⁾ tunnustades mahepõllumajanduse rolli Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisel, ning eelkõige meetmeid, mille eesmärk on veelgi suurendada tarbijate nõudlust mahepõllumajanduslike toodete järele ja usaldust selliste toodete vastu.

3.2. Sellega seoses märgib komitee vajadust võtta kõnealune määruse ettepanek vastu võimalikult kiiresti, et ELi mahepõllumajandusliku tootmise logo oleks võimalik kasutada lemmikloomatoidu puhul, mis ei sisalda 100 % ulatuses mahepõllumajanduslike koostisosi (kuid mille puhul vähemalt 95 % kaalust on mahepõllumajanduslik), nagu see teatud toodete puhul tegelikkuses on. Komitee kutsub siiski üles alustama tulevikus seda liiki õigusakti rakendamist samaaegselt alusteksti jõustumisega, et vältida õiguslikke lünki, mis mõjutaksid negatiivselt nii tootjaid kui ka tarbijaid/ostjaid.

3.3. Komitee toetab mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu märgistamiseks kavandatud eeskirju, pidades silmas mahepõllumajanduslike toodete nõutavat kõrget osakaalu (95 % kaalust) ja sarnasust mahepõllumajandusliku toidu suhtes kohaldatavate eeskirjadega. Sellega soodustatakse ELi logo ühtset kasutamist ja lihtsustatakse arusaadavust tarbijate jaoks, kellele mõlemat liiki tooted on mõeldud.

3.4. Komitee juhib tähelepanu sellele, et hoolimata mahetoodete väikesest osakaalust selles sektoris kasvab lemmikloomatoidu sektor kiiresti (3,1 % aastas, seejuures on 46 % Euroopa kodumajapidamistest vähemalt üks lemmikloom)⁽⁶⁾. Sektori enda andmetel toob lemmikloomade „humaniseerimise“ suundumus kaasa selle, et paljud lemmikloomaomanikud otsivad toitu, mis vastab nende endi maitsele, mille tulemusel ostetakse äärmiselt kvaliteetseid tooteid, sealhulgas mahetooteid⁽⁷⁾. Seepärast pooldab komitee neid uusi märgistamise meetmeid, mis võivad seda mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu turgu stimuleerida, müües ühelt poolt tooteid tarbijatele, kes pööravad tähelepanu oma ostude mahepõllumajanduslikule päritolule, ning võimaldades teisalt luua lisaväärtust mahepõllumajanduslikele kõrvalsaadustele.

3.5. Seega on komitee seisukohal, et nende uute märgistamise meetmetega on võimalik panustada – kuigi pigem piiratud ulatuses – sellesse, et 2030. aastaks moodustaks mahepõllumajandusmaa 25 % kogu ELi põllumajandusmaast, nagu on sätestatud strateegias „Talust taldrikule“ ja bioloogilise mitmekesisuse strateegias ning ELi mahepõllumajandusliku tootmise arendamise tegevuskavas, mis on osa Euroopa rohelisest kokkuleppest.

3.6. Komitee tunnustab selliste meetmete rakendamist, mis puudutavad toidu päritoluteabe kohustuslikku esitamist seoses lemmikloomatoidus kasutatavate toorainetega, kasutades märgiseid „ELi põllumajandus“, „ELi-väline põllumajandus“, „ELi/ELi-väline põllumajandus“ või „riigi nimi + põllumajandus“ või „riigi ja piirkonna nimi + põllumajandus“.

⁽⁴⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus mahepõllumajandusliku lemmikloomatoidu märgistamise kohta (COM(2022) 659 final).

⁽⁵⁾ Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi mahetootmise arendamise tegevuskava““(COM(2021) 141 lõplik) (ELT C 517, 22.12.2021, lk 114).

⁽⁶⁾ Allikas: FEDIAF (Euroopa lemmikloomatoidu tööstuse liit) – <https://europeanpetfood.org/about/statistics/>.

⁽⁷⁾ Allikas: FEDIAF (Euroopa lemmikloomatoidu tööstuse liit) – <https://europeanpetfood.org/pet-food-facts/pet-food-trends/>.

3.7. Komitee julgustab komisjoni ja Euroopa Liidu institutsioone seda uut määrust ja selle eesmärke tutvustama, et veelgi suurendada tarbijate nõudlust mahepõllumajanduslike toodete järele ja usaldust selliste toodete vastu.

3.8. Lõpetuseks leiab komitee, et need märgistamismeetmed peaksid võimaldama alustada või isegi süvendada dialoogi lemmikloomatoidu tootjatega, et tagada sektoris kestlike toidusüsteemide põhimõtete järgimine ja edendada tootjate panust Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisse.

Brüssel, 24. jaanuar 2023

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Christa SCHWENG
